

Magdalena Targońska
Maja Wilczewska-Wojczyszyn
Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp.
Biblioteka Pedagogiczna

„Jak bibliotekarz bibliotekarzowi... o Otwartych Zasobach Edukacyjnych” — sprawozdanie z warsztatów w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Z. Herberta w Gorzowie Wlkp.

Słowa kluczowe: Otwarte Zasoby Edukacyjne, metody aktywne w nauczaniu

W dniach 10 i 11 maja 2011 r. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Z. Herberta w Gorzowie Wielkopolskim odbyły się dwie edycje warsztatów „Otwarte Zasoby Edukacyjne w pracy bibliotekarza”. Uczestnikami pierwszej edycji warsztatów byli bibliotekarze i pracownicy WiMBP w Gorzowie Wlkp., natomiast w II edycji udział wzięli bibliotekarze z placówek położonych w północnej części województwa lubuskiego. W sumie w warsztatach uczestniczyły 32 osoby.

Głównym celem spotkań było przekazanie wiedzy, czym są Otwarte Zasoby Edukacyjne, zademonstrowanie sposobów ich wyszukiwania oraz przedstawienie zasad wykorzystywania materiałów publikowanych w oparciu o wolne licencje. Podczas prowadzenia warsztatów trenerki — Maja Wilczewska-Wojczyszyn oraz Magdalena Targońska — wykorzystywały metody aktywne oraz instruktaż przy stanowiskach komputerowych.

Rozpoczynając warsztaty, uczestników zaproszono do wzięcia udziału w zabawie edukacyjnej. Bibliotekarze zostali podzieleni na grupy i wyposażeni w kolorowe kartki oraz taśmę klejącą. Ich zadaniem było zbudowanie dowolnej papierowej budowli. Ćwiczenie wprowadziło dobry nastrój, a przede wszystkim uświadomiło potrzebę współpracy i otwartości w dzieleniu się doświadczeniem i wiedzą.

W dalszej części warsztatów bibliotekarze wysłuchali miniwykładu o idei otwartości w nauce, edukacji i kulturze oraz wzięli udział w „burzy mózgów”. W dwuosobowych zespołach omawiano mocne i słabe strony otwartości w naszym życiu. Zapisane na kolorowych karteczkach (tzw. „sklerotkach”) przemyślenia naklejało na dwóch dużych plakatach — „Mocne strony otwartości” i „Słabe strony otwartości”.

Następnie trenerki zaproponowały ćwiczenie „Ludzik na papierze”. Każdy samodzielnie, mając do dyspozycji kartkę oraz kredki i flamastry, stworzył własne dzieło sztuki — wymyślonego przez siebie ludka. Powstałe prace, zgodnie z wcześniejszą sugestią prowadzących, okazały się niezwykle oryginalne i pomysłowe. Rysunki przyczyniły się do podjęcia dyskusji o możliwościach udostępniania własnej twórczości oraz różnorodnego wykorzystania dorobku innych twórców. Podsumowaniem rozważań był miniwykład na temat prawa autorskiego w kontekście posługiwania się wolnymi licencjami.

Wyposażeni w wiedzę teoretyczną o tym, czym są wolne licencje, a szczególnie licencje Creative Commons oraz o ich symbolach, uczestnicy przystąpili do kolejnego zadania. Każda grupa otrzymała jedną kompilację licencji CC i przygotowywała plakaty interpretujące wybrane oznaczenia graficzne. Stworzone prace były omawiane na forum. Przedstawiciele zespołów, w oparciu o dany zestaw symboli, określali, na jakie działania pozwala konkretna licencja wobec wcześniej wykonanego papierowego ludzika.

Uczestnicy mieli również możliwość zastosowania nowych wiadomości w praktyce — korzystając ze wskazówek trenerek, zapoznawali się z zawartością oraz sposobem funkcjonowania różnych stron internetowych publikujących Otwarte Zasoby Edukacyjne. W pierwszej kolejności instruktorki zaprezentowały ustawienia zaawansowane Google pozwalające wyszukiwać materiały publikowane na wolnych licencjach. Następnie przedstawiły także możliwości wyszukiwarki *creativecommons.org* oraz pokazały funkcjonowanie eksperymentalnej wtyczki do przeglądarek internetowych OpenAttribute. Bibliotekarze mieli też sposobność poznania m.in. szerokiego zakresu tematycznego projektów siostrzanych Wikipedii.

Przeprowadzone warsztaty pozwoliły zainteresować szersze grono odbiorców ideą wykorzystywania i tworzenia Otwartych Zasobów Edukacyjnych w codziennej pracy bibliotekarskiej. Uczestnicy podkreślali dużą wartość organizowania podobnych spotkań, by prezentować możliwości wspólnej pracy na różnych polach działalności kulturalnej, zwłaszcza w kontekście nowych zadań, jakie mogą stanąć przed bibliotekami.

Warsztaty zostały zorganizowane dzięki Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, Wojewódzkiemu Ośrodkowi Metodycznemu w Gorzowie Wlkp., Programowi Rozwoju Bibliotek i Stowarzyszeniu Trenerów Organizacji Pozarządowych oraz Koalicji Otwartej Edukacji.